

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie XII./2019
Senát II

Nález:

spisová značka	I. ÚS 396/2016
populárny názov	Odôvodňovanie rozhodnutí Súdnej rady
sudca spravodajca	Luboš Szigeti
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	21.11.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach (uverejnený v zbierke vyhláškou ministra zahraničných vecí č. 120/1976 Zb.) čl. 25 písm. c Ústava Slovenskej republiky čl. 30 ods. 4
analytická právna veta	Podľa mienky ústavného súdu nemohlo postupom súdnej rady a napadnutým rozhodnutím dôjsť k porušeniu práva sťažovateľky na prístup k verejnej funkcii za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 ústavy alebo práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, či práva podľa čl. 25 písm. c) paktu, a to ani vtedy, ak napadnuté rozhodnutie je stručné a nie je bližšie odôvodnené, pretože zo samotného priebehu zasadnutia súdnej rady, otázok kladených uchádzačovi v rámci jeho verejného vypočutia, prípadných reakcií členov súdnej rady či z predložených materiálov bolo možné vnímať a zistiť, čo bolo konkrétnym dôvodom, pre ktorý nebol uchádzač súdnou radou zvolený, prípadne ktoré informácie zistené o uchádzačovi boli zo strany súdnej rady vnímané ako problematické pre jeho prípadný výkon funkcie sudcu. Sťažovateľka ako kandidát na vymenovanie za sudcu bola účastníka konania (rozhodovania) pred súdnou radou o predpokladoch sudcovskej spôsobilosti, dostalo sa jej príležitosti vyjadriť sa k zisteniam vyplývajúcim z podkladov zabezpečených Národným bezpečnostným úradom a samotnou súdnou radou, odpovedať na otázky a kľásť otázky členom súdnej rady (t. j. viesť rozpravu), nevznikli pochybnosti nad tým (sťažovateľka nenamietala), že bol vyhotovený zvukový záznam a zápisnica, z ktorej je okrem účasti, programu zasadnutia súdnej rady a obsahu prijatých uznesení zrejmy aj obsah, priebeh rokovania a výsledok hlasovania o tomto bode programu zasadnutia súdnej rady.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka bola v poradí prvou úspešnou uchádzačkou výberového konania na obsadenie dvoch voľných miest sudcu pre Okresný súd Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) vyhláseného okresným súdom. Súdna rada napadnutým rozhodnutím na základe podkladov Národného bezpečnostného úradu v tajnom hlasovaní rozhodla, že sťažovateľka nespĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti, ktoré dávajú záruku, že funkciu sudcu bude vykonávať riadne. Sťažovateľka napadla predmetné uznesenie Súdnej rady ústavnou sťažnosťou na Ústavnom súde SR.
z odôvodnenia	K porušeniu čl. 30 ods. 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy a práva podľa čl. 25 písm. c)

Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach

Predmetom ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľky, že súdna rada nepostupovala pri vydávaní napadnutého uznesenia ústavne konformným spôsobom a napadnutým uznesením zasiahla do jej základných práv podľa čl. 30 ods. 4 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 25 písm. c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len ("pakt")). Sťažovateľka namietala, že Súdna rada ako orgán verejnej moci nepostupovala pri výkone svojej právomoci tak, aby zabezpečila objektivitu svojho postupu smerujúceho k ochrane a uplatňovaniu základného práva sťažovateľky podľa článku 30 ods. 4 Ústavy SR. Uvedený postup Súdnej rady v prípade sťažovateľky vytvoril nevyvážený a nerovný prístup k sťažovateľke ako ku kandidátke na funkciu sudkyne Okresného súdu Bratislava II. Sťažovateľka namieta aj nedostatok odôvodnenia rozhodnutia Súdnej rady Bez odôvodnenia rozhodnutia Súdnej rady sa napadnuté uznesenie zároveň stáva z vecného hľadiska ťažko preskúmateľným, nakoľko základnou podmienkou preskúmateľnosti výsledku hlasovania je, že existovali dostatočne konkrétne a jasne formulované dôvody, ktoré viedli Súdnu radu k iniciovaniu daného výsledku hlasovania. Takéto rozhodnutie je preto v materiálnom právnom štáte neprípustné.

Ústavný súd už v minulosti smerom k rozhodovacej činnosti súdnej rady vyslovil, že absencia úpravy postupu, resp. spôsobu výkonu jej právomoci neznamená, že neexistuje implicitná požiadavka objektivnosti (z nej vyplýva aj požiadavka primeranej transparentnosti) postupu orgánov verejnej moci (II. ÚS 5/03; porov. Kühn, Z. Aplikace práva v složitých případech – k úloze právních principů v judikatuře. Praha: Karolinum, 2002, s. 202 a nasl. – Přenesení normotvorní kompetence na nižší složku právního řádu: mezera v zákoně sui generis). Ústavný súd už taktiež konštantne judikoval, že zákaz svojvôle, ktorý je s požiadavkou objektivnosti spojený ako jeho negácia, je jedným zo samozrejmych znakov materiálneho právneho štátu (porov. PL. ÚS 52/99, PL. ÚS 49/03, PL. ÚS 1/04, PL. ÚS 12/05). To, že súdna rada pri výkone právomoci napr. hlasuje tajne, neznamená, že nie je možné vyhovieť istým implicitným požiadavkám objektivnosti, a to napríklad vypočutím kandidáta na vymenovanie za sudcu, zverejnením zápisnice z rokovania súdnej rady, verejnosťou zasadnutia, zverejnením záznamu zo zasadnutia či (inou) justifikáciou. Navyše, zo zodpovednosti, presnejšie „spočítateľnosti“ (accountability) súdnej rady z hľadiska objektívneho ústavného práva vyplýva (ako implikácia) subjektívne právo kandidáta na vymenovanie za sudcu uchádzať sa za rovných podmienok o funkciu sudcu (porov. Káčer, M. Múdrejší proti väčšine. In: Procházka, R., Káčer, M. Exemplo ducti. Pocta k životnému jubileu Jozefa Prusáka. Trnava : Právnická fakulta Trnavskej univerzity, 2012. s. 74 a nasl.).

Na druhej strane konfigurácia súdnej rady sa zreteľne prejavuje v neustálom hľadaní podoby (ne)odôvodňovania rozhodnutí súdnej rady. Ústavný súd v náleze sp. zn. III. ÚS 79/04 uviedol, že uznesenie súdnej rady ako výsledok hlasovania orgánu verejnej moci je právnou skutočnosťou verejného práva vo forme rozhodnutia adresovaného prezidentovi. Nejde o individuálny právny akt (ako výsledok činnosti príslušného orgánu, ktorým sa zakladajú, menia alebo rušia, prípadne autoritatívne zisťujú oprávnenia a povinnosti subjektov), ale o osobitný druh právneho konania. Výsledok hlasovania týkajúci sa kreovania verejných, resp. ústavných činiteľov (nielen rozhodnutie súdnej rady o predložení návrhu kandidáta na vymenovanie za sudcu prezidentovi) sa neodôvodňuje, pričom za hlasovanie nemožno brať hlasujúceho na zodpovednosť. Ústavná a zákonná úprava nepripúšťa v predmetných súvislostiach ani možnosť odvolania proti rozhodnutiu. Ústavný súd aj v ďalších obdobných veciach používal tieto východiská (porov. III. ÚS 128/09; porov. tiež Bobek. M. Volba soudce mezinárodního soudu jako právní skutečnost? In: Jiné právo, 13. september 2009).

Zo samotného priebehu zasadnutia súdnej rady, otázok kladených uchádzačovi v rámci jeho verejného vypočutia, prípadných reakcií členov súdnej rady či z predložených materiálov musí byť možné vnímať a zistiť, čo bolo konkrétnym dôvodom, pre ktorý napr. nebol uchádzač súdnou radou zvolený, prípadne ktoré

	<p>informácie zistené o uchádzačovi boli zo strany súdnej rady vnímané ako problematické pre jeho prípadný výkon funkcie sudcu. Ústavný súd, zaštitujúci sa prezentovaným penzom východisk, in concreto hodnotí, že sťažovateľka ako kandidát na vymenovanie za sudcu bola účastníka konania (rozhodovania) pred súdnou radou o predpokladoch sudcovskej spôsobilosti, dostalo sa jej príležitosti vyjadriť sa k zisteniam vyplývajúcim z podkladov zabezpečených Národným bezpečnostným úradom a samotnou súdnou radou, odpovedať na otázky a klásť otázky členom súdnej rady (t. j. viesť rozpravu), nevznikli pochybnosti nad tým (sťažovateľka nenamieta), že bol vyhotovený zvukový záznam a zápisnica, z ktorej je okrem účasti, programu zasadnutia súdnej rady a obsahu prijatých uznesení zrejmý aj obsah, priebeh rokovania a výsledok hlasovania o tomto bode programu zasadnutia súdnej rady. Podľa mienky ústavného súdu tak nemohlo postupom súdnej rady a napadnutým rozhodnutím dôjsť k porušeniu práva sťažovateľky na prístup k verejnej funkcii za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 ústavy alebo práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústav či práva podľa čl. 25 písm. c) paktu, a to ani vtedy, ak napadnuté rozhodnutie je stručné a nie je bližšie odôvodnené.</p> <p>K legitimitě napadnutého rozhodnutia pre počet hlasujúcich – 14 členov súdnej rady, kde v rámci ústneho oznámenia o výsledku tajného hlasovania bol na neverejnom zasadnutí súdnej rady oznámený výsledok hlasovania s pomerom hlasov 9 členov za sudcovskú spôsobilosť sťažovateľky, 5 členov proti, 4 členovia sa nezúčastnili – ústavný súd ďalej uvádza. Legitimita napadnutého rozhodnutia sa nemeria počtom hlasujúcich členov (za predpokladu splnenia kvóra pre uznášaniaschopnosť) v konkrétnej veci, ale legitimita je v tomto prípade vecou dôveryhodnosti (transparentnosti) samotnej súdnej rady a jej rozhodovacej činnosti (resp. vecou poznania a správnej aplikácie práva). Vo veci sťažovateľky bola súdna rada uznášaniaschopná a hlasovanie prebehlo v súlade so zákonom o súdnej rade. Ani v tomto prípade nedošlo k porušeniu čl. 30 ods. 4 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 25 písm. c) paktu.</p> <p>Ústavný súd musí konštatovať, že nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 21/2014 z 30. januára 2019 (vyslovenie nesúlady vykonávania bezpečnostných previerok NBÚ sudcami a kandidátmi na výkon funkcie sudcu s Ústavou SR, pozn.) nemá na ústavnoprávne posúdenie sťažovateľkinej veci senátom ústavného súdu vplyv, keďže na napadnuté rozhodnutie súdnej rady v sťažovateľkinej veci bolo potrebné nahliadať prizmou v tom čase platného a účinného znenia ústavy a zákona o súdnej rade, pre ktoré platila prezumpcia ústavnosti právnych predpisov.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Ústavnej sťažnosti sťažovateľky nevyhovuje.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 5/03 rozhodnutie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 79/04
súvisiace právne predpisy	zákon č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	Súdna rada Slovenskej republiky sudca-nespôsobilosť vykonávať funkciu rozhodnutie-odôvodnenie

spisová značka	II. ÚS 165/2019
populárny názov	K náležitostiam prihlášky do reštrukturalizácie
sudca spravodajca	Ľuboš Szigetí
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb

druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	21.11.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	<p>Pokiaľ okresný súd interpretoval § 29 ods. 1 písm. f) zákona o konkurze a reštrukturalizácii tým spôsobom, že k prihláške pohľadávky do reštrukturalizačného konania podpísanej zástupcom veriteľa je potrebné v zákonnej prihlasovacej lehote priložiť originál plnej moci na zastupovanie, inak sa na prihlášku hľadí, akoby nebola podpísaná, a preto na ňu nemožno prihliadať, považuje ústavný súd takýto výklad citovaného ustanovenia za výsledok extrémne formalistickej aplikácie § 29 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ktorý je v rozpore s požiadavkou ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov.</p> <p>Ústavný súd uvádza, že nepredloženie písomnej plnej moci (originálu) pre zástupcu podpisujúceho prihlášku pohľadávky za veriteľa v zákonnej lehote na prihlasovanie pohľadávok nemôže byť dôvodom, pre ktorý okresný súd neprihliadne na inak perfektnú prihlášku pohľadávky. V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že zákon podľa § 30 ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii explicitne vylučuje len doplnenie alebo opravu samotnej prihlášky nie však listín k nej pripojených.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka prihlásila do reštrukturalizačného konania vedeného na okresnom súde svoju pohľadávku voči dlžníkovi v celkovej výške 446 859,90 €. Prihlášku pohľadávky zaslala sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu mailom v rovnaký deň reštrukturalizačnému správcovi a to na mailovú adresu, ktorá bola uvedená ako doručovacia adresa pre prihlášky pohľadávok vo výzve na prihlásenie pohľadávok. Vzhľadom na skutočnosť, že mailová schránka správcu bola k tomuto dňu nefunkčná, sťažovateľka zaslala v ten istý deň prihlášku pohľadávky mailom okresnému súdu. Súbežne zaslala sťažovateľka prihlášku pohľadávky v písomnom vyhotovení prostredníctvom poskytovateľa poštových služieb správcovi aj okresnému súdu. Prípisom bola sťažovateľka správcom vyrozumená o tom, že sa na jej prihlášku pohľadávky neprihliada, a to z dôvodu, že súčasťou prihlášky pohľadávky doručenej prostredníctvom prevádzkovateľa poštových služieb nebolo splnomocnenie pre splnomocnenca, ktorý prihlášku pohľadávky za sťažovateľku podpísal a podal. Správca zároveň skonštatoval, že sťažovateľke uplynula lehota pre prihlásenie pohľadávky. Na základe návrhu správcu okresný súd rozhodol uznesením výrokom III, že na podanie sťažovateľky sa ako na prihlášku neprihliada s odôvodnením, že prihláška pohľadávky bola doručená po uplynutí zákonnej lehoty na prihlasovanie pohľadávok. Uznesením okresného súdu bola sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom zamietnutá, a to najmä s odkazom na skutočnosť, že prihláška bola podpísaná splnomocnencom, ktorého plná moc nebola súčasťou podania doručovaného mailom okresnému súdu, a teda na prihlášku sťažovateľky nemožno prihliadať. Zároveň okresný súd uznal námietku sťažovateľky o doručení prihlášky pohľadávky v zákonnej lehote za dôvodnú. Sťažovateľka napadla uznesenie okresného súdu na ústavnom súde, ktorý nálezhom sp. zn. III. ÚS 623/2017 z 13. decembra 2017 konštatoval porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Po vrátení veci na ďalšie konanie okresný súd napadnutým uznesením sťažnosť veriteľa (sťažovateľky) opätovne zamietol s odôvodnením, že sťažovateľka nepreukázala doručenie písomného splnomocnenia pre splnomocnenca v zákonnej lehote na prihlásenie pohľadávky.</p>
z odôvodnenia	K porušeniu čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či napadnutým uznesením okresného súdu, ktorý rozhodol, že na prihlášku

sťažovateľky do reštrukturalizačného konania nemožno prihladať, pretože sťažovateľka nepreukázala doručenie písomného splnomocnenia pre splnomocnenca, ktorý prihlášku podpísal, v zákonnej lehote na prihlásenie pohľadávky, došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že okresný súd svoje rozhodnutie založil na dvoch záveroch, a síce, že prihláška doručená okresnému súdu s prílohami v listinnej podobe, ktorá bola doplnením prihlášky doručenej v elektronickej forme bez autorizácie, neobsahovala plnú moc pre zástupcu podpisujúceho prihlášku, a zároveň na závere, že sťažovateľka nepreukázala doručenie plnej moci v listinnej podobe v rámci zákonnej prihlasovacej lehoty správcovi.

Z obsahu vyžiadaného spisu ústavný súd zistil, že prihláška pohľadávky sťažovateľky doručená elektronicou formou bez autorizácie, ako aj jej následné doplnenie v listinnej podobe obsahovalo všetky obligatórne náležitosti prihlášky vrátane podpisu. Medzi prílohami prihlášky sťažovateľky doručenej súdu elektronicou formou bez autorizácie sa nachádzala aj plná moc pre zástupcu, ktorý za sťažovateľku prihlášku podpísal. Uvedená skutočnosť bola výsledkom už skoršieho zisťovania ústavného súdu, ktorý svojím nálezom č. k. III. ÚS 623/2017-25 z 13. decembra 2017 konštatoval porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie uznesením okresného súdu práve z dôvodu zistenia, že súčasťou mailom doručenej prihlášky na súd bola aj plná moc, na absencii ktorej založil okresný súd svoje rozhodnutie. Touto ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenie okresného súdu je v rámci svojho odôvodnenia posunuté do tej roviny, že na prihlášku pohľadávky sťažovateľky nemožno prihladať z dôvodu, že prihláška doručená súdu a správcovi podľa § 125 ods. 2 zákona č. 160/2015 CSP v listinnej podobe, ktorá je doplnením prihlášky doručenej súdu mailom, neobsahovala plnú moc pre zástupcu sťažovateľky, ktorý prihlášku podpísal. Z vyžiadaného súdneho spisu ústavný súd zistil, že skutkový záver okresného súdu o absencii plnej moci ako prílohy prihlášky doručenej správcovi v listinnej podobe nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pretože správca spolu so svojou žiadosťou podľa § 122 ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii predložil súdu prihlášku pohľadávky bez príloh. Na tomto základe sa potom javí právny názor okresného súdu, ktorý na prihlášku sťažovateľky neprihliadol pre absenciu písomnej plnej moci, v dôsledku čoho ju považoval za nepodpísanú, za svojvoľnú, pretože v tomto smere nebolo zo strany okresného súdu vykonané riadne dokazovanie. Pokiaľ ide o právny názor okresného súdu, podľa ktorého sa na prihlášku neprihliada z dôvodu nedoručenia písomnej plnej moci pre zástupcu sťažovateľky, ktorý prihlášku podpisoval v zákonnej lehote na prihlasovanie pohľadávok, okresný súd tento právny názor odôvodnil potrebou doplniť podanie, ako aj jeho prílohy v súlade s § 125 ods. 2 CSP v listinnej podobe. Keďže sťažovateľka plnú moc pre zástupcu podpisujúceho prihlášku v origináli v zákonnej lehote na prihlasovanie pohľadávok súdu nepredložila, okresný súd považoval prihlášku pohľadávky za nepodpísanú a z tohto dôvodu rozhodol, že sa na ňu neprihliada.

Ústavný súd sa presvedčil o tom, že prihláška sťažovateľky doručená okresnému súdu mailom obsahovala podpis advokáta. K podaniu doručenému súdu mailom bola priložená ako jedna z príloh substitučná plná moc udelená splnomocnenou advokátkou. Sťažovateľka doplnila takto doručené elektronicke podanie bez autorizácie v zmysle § 125 ods. 2 CSP o podanie v listinnej podobe spolu s prílohami, medzi ktorými sa však nenachádzal originál plnej moci. Sankcia, podľa ktorej sa na prihlášku neprihliada, je stanovená za neuvedenie základných obsahových náležitostí. K prihláške je veriteľ povinný pripojiť listiny preukazujúce v nej uvedené skutočnosti (§ 29 ods. 6 zákona o konkurze a reštrukturalizácii).

Režim prihlasovania pohľadávok v konkurze alebo reštrukturalizácii sa

vyznačuje značným formalizmom. Právo uplatňovať svoje nároky počas reštrukturalizácie majú len veritelia, ktorí spôsobom ustanoveným zákonom o konkurze a reštrukturalizácii prihlásili svoje pohľadávky. Ak sa tieto nároky v reštrukturalizácii riadne a včas neuplatnia prihláškou, právo vymáhať tieto nároky voči dlžníkovi v prípade potvrdenia reštrukturalizačného plánu súdom zaniká. Prihláška pohľadávky je procesným úkonom určeným na uplatnenie práva a v podmienkach konkurzu alebo reštrukturalizácie dlžníka je tak zákonnou formou uplatnenia práva na prístup k súdu. Pokiaľ okresný súd interpretoval § 29 ods. 1 písm. f) zákona o konkurze a reštrukturalizácii tým spôsobom, že k prihláške pohľadávky do reštrukturalizačného konania podpísanej zástupcom veriteľa je potrebné v zákonnej prihlasovacej lehote priložiť originál plnej moci na zastupovanie, inak sa na prihlášku hľadí, akoby nebola podpísaná, a preto na ňu nemožno prihliadať, považuje ústavný súd takýto výklad citovaného ustanovenia za výsledok extrémne formalistickej aplikácie § 29 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ktorý je v rozpore s požiadavkou ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Okresným súdom poskytnutá interpretácia a aplikácia citovaného zákonného ustanovenia bráni sťažovateľke v reálnom uplatnení jej základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ako aj práva na prístup k súdu ako imanentnej súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. V danom prípade bolo povinnosťou okresného súdu použiť taký výklad citovaného ustanovenia, ktorý by uvedené základné práva sťažovateľky neporušoval, ale garantoval.

Ústavný súd uvádza, že nepredloženie písomnej plnej moci (originálu) pre zástupcu podpisujúceho prihlášku pohľadávky za veriteľa v zákonnej lehote na prihlasovanie pohľadávok nemôže byť dôvodom, pre ktorý okresný súd neprihliadne na inak perfektnú prihlášku pohľadávky. Uvedené konštatovanie je ešte umocnené špecifickými okolnosťami danej veci, keď sťažovateľka argumentovala a preukazovala, že písomná plná moc bola súčasťou prihlášky doručovanej správcovi a po oznámení správcu, že na jej prihlášku neprihliada, mu písomnú plnú moc opakovane doručovala. Tieto skutkové okolnosti však neboli predmetom zisťovania okresného súdu. V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že zákon explicitne vylučuje len doplnenie alebo opravu samotnej prihlášky (§ 30 ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii), nie však listín k nej pripojených.

Ústavný súd na podklade identifikovaných nedostatkov prijal záver, podľa ktorého okresný súd napadnutým uznesením nenaplnil požiadavky plynúce zo základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu ani z jej práva na spravodlivé súdne konanie, keď zamietol sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu, ktorou rozhodol, že na prihlášku pohľadávky sťažovateľky sa neprihliada, napriek tomu, že neboli splnené zákonné podmienky na jej zamietnutie. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd sa nedostatočne presvedčivým spôsobom vysporiadal s argumentáciou sťažovateľky, ústavne nesúladným spôsobom interpretoval a aplikoval § 29 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii a závery, o ktoré oprel svoje rozhodnutie sú arbitrárne, berúc do úvahy, že predmet konania (výška pohľadávky uplatnenej spornou prihláškou) nie je pre sťažovateľku zjavne zanedbateľný, vyslovil porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu.

K priznaniu finančného zadost'učinenia

Ústavný súd už stabilne zastáva názor, že cieľom finančného zadost'učinenia nie je náhrada prípadnej škody vzniknutej ústavne chybným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci (napr. III. ÚS 237/07, III. ÚS 87/08). Odôvodnenie požadovaného finančného zadost'učinenia nasvedčuje, že sťažovateľka ho vníma najmä ako náhradu majetkovej ujmy vzniknutej v dôsledku odopretia spravodlivosti a v dôsledku vylúčenia možnosti uspokojiť svoju pohľadávku. Inštitút finančného zadost'učinenia podľa čl. 127 ods. 3

	<p>ústavy však nemôže suplovať náhradu škody, ktorú v takýchto prípadoch zaručuje čl. 46 ods. 3 ústavy v rovine zákonnej právnej regulácie realizovaný zákonom č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Uvedený zákon umožňuje požadovať aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu je ochrana základných práv sťažovateľky účinne poskytnutá tým, že ústavný súd konštatoval ich porušenie, zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie s formulovaním záväzného právneho názoru. Z uvedeného dôvodu ústavný súd požadované finančné zadostučinenie nepriznal.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru uznesením Okresného súdu Trnava porušené boli.</p> <p>Uznesenie Okresného súdu Trnava zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.</p> <p>Sťažovateľke priznáva nárok na náhradu trov konania a vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovuje.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	konkurz a reštrukturalizácia / vyrovnanie-reštrukturalizácia práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces konkurz a reštrukturalizácia / vyrovnanie-prihlásenie pohľadávky

spisová značka	II. ÚS 168/2019
populárny názov	Porušenie práva na spravodlivé súdne konanie
sudca spravodajca	Luboš Szígeti
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	21.11.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Procesný postup súdov nižších inšancií, ktorým odmietli vykonať žalobcom navrhovaný dôkaz, mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu veci z hľadiska tvrdení žalobcu. Nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ústavy. V takomto prípade by prichádzalo do úvahy aj vyslovenie porušenia základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, keďže nevykonanie účastníkom konania navrhovaného dôkazu by ho oproti druhému účastníkovi konania znevýhodňovalo.
skutkový stav a základné	Poškodený uzavrel so sťažovateľkou nájomnú zmluvu na prenájom náhradného

fakty	<p>motorového vozidla z dôvodu, že motorové vozidlo poškodeného bolo v dôsledku dopravnej nehody nepojazdné. Dopravnú nehodu zapríčinila tretia osoba, ktorá bola povinne zmluvne poistená u žalovaného ako poisťovne. Poškodený sťažovateľke za prenájom zaplatil a následne na ňu postúpil svoju pohľadávku voči poisťovni, ktorá mala pokryť škodu spôsobenú dopravnou nehodou s následkom poškodenia motorového vozidla a nemožnosti ho užívať v časti, v ktorej táto škoda bola tvorená nákladmi na využívanie náhradného motorového vozidla v zmysle nájomnej zmluvy. Sťažovateľka na Okresnom súde Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) podala žalobu, ktorou sa domáhala od poisťovne zaplata peňažnej sumy ako náhrady škody, pričom išlo o pohľadávku postúpenú sťažovateľke poškodeným. Rozsudkom okresného súdu bola žaloba zamietnutá. Sťažovateľka sa voči rozhodnutiu okresného súdu odvolala. Krajský súd rozhodnutie okresného súdu potvrdil. Najvyšší sťažovateľkou podané dovolanie odmietol.</p>
z odôvodnenia	<p>Sťažovateľka namieta, že a) poisťovňa v rozpore s § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. jej neoznámila výsledok prešetrenia škodovej udalosti, hoci takýto úkon z jej strany bol v danom prípade nevyhnutnou podmienkou ustálenia výšky poistného plnenia, resp. posúdenia rozsahu jej nárokov. Len z oznámenia bolo možné dospieť k záveru, že poisťovňa bude považovať opravu vozidla za ekonomicky neúčelnú. Hoci sťažovateľka túto skutočnosť v konaní pred všeobecnými súdmi namietala a požadovala, aby okresný súd vyzval poisťovňu predložiť dôkaz o doručení oznámenia, k preukazovaniu a preukázaniu doručenia nedošlo. Všeobecné súdy boli totiž toho názoru, že preukazovanie doručenia oznámenia je v danom prípade nadbytočné, pretože sťažovateľka o zisteniach poisťovne vedela, keďže podpísala zápis o obhliadke poškodeného vozidla,</p> <p>b) v prípade tzv. totálnej škody (ekonomickej neopodstatnenosti opravy) môže účelnosť nájmu náhradného vozidla zaniknúť výlučne len okamihom poskytnutia náhrady škody, resp. poistného plnenia. Keďže poškodený má nárok na náhradné vozidlo počas doby opravy, je podľa názoru sťažovateľky logické, že ak sa proces opravy poškodeného vozidla nahrádza procesom obstarania nového vozidla, musí mať poškodený takýto nárok prinajmenej dovtedy, kým mu nebude doručené finálne písomné oznámenie poisťovne o ukončení šetrenia a o výške finančného plnenia a kým toto finančné plnenie mu nie je aj poskytnuté. Práve toto poskytnuté plnenie umožňuje totiž poškodenému zadovážiť si náhradu za neopraviteľne poškodené motorové vozidlo.</p> <p>K porušeniu čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy postupom a rozsudkom krajského súdu</p> <p>Na rozhodnutie o námietkach sťažovateľky, ktoré zakladajú prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku, nie je daná právomoc ústavného súdu, pretože v tomto rozsahu napadla sťažovateľka rozsudok krajského súdu dovolaním, v dôsledku čoho právomoc poskytnúť ochranu jej označeným právam mal najvyšší súd v rámci dovolacieho konania, čím je zároveň v tomto rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu (§ 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde).</p> <p>Hoci sťažovateľka podala proti rozsudku krajského súdu dovolanie, prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku v ňom neuplatnila. V skutočnosti (z materiálneho hľadiska) preto dovolanie z dôvodov nesprávneho právneho posúdenia veci (v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku) nepodala. Nevyužila teda právny prostriedok, ktorý jej priznáva zákon na ochranu jej základných práv a slobôd, pričom ani len netvrdila (tým menej preukazovala), že tak konala z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 132 ods. 2 a 3 zákona o ústavnom súde).</p> <p>K porušeniu čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu</p>

	<p>Z pohľadu ústavného súdu je potrebné primárne vychádzať zo skutočnosti, že prípustnosť dovolania podaného proti rozsudku krajského súdu vyvodzovala sťažovateľka z ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z dosiaľ uvedeného možno urobiť predbežný záver, že bolo povinnosťou najvyššieho súdu v rámci dovolacieho konania zaoberať sa argumentom sťažovateľky o neoznámení výsledku prešetrenia škodovej udalosti len z pohľadu ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku, nie teda z pohľadu ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku. Najvyšší súd takto aj postupoval. Vzhľadom na vyjadrenie predsedníčky najvyššieho súdu sústredil ústavný súd svoju pozornosť na dovolacie uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 100/2018 zo 16. mája 2019. Vyplýva z neho, že dovolacia námietka žalobcu týkajúca sa prípustnosti a aj dôvodnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku je opodstatnená. Procesný postup súdov nižších inštancií, ktorým odmietli vykonať žalobcom navrhovaný dôkaz, mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu veci z hľadiska tvrdení žalobcu. Nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ústavy, a to s poukazom aj na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 332/09. V takomto prípade by prichádzalo do úvahy aj vyslovenie porušenia základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, keďže nevykonanie účastníkom konania navrhovaného dôkazu by ho oproti druhému účastníkovi konania znevýhodňovalo. Bolo preto povinnosťou súdov vykonať potrebné dokazovanie na účely dôsledného posúdenia tvrdení žalobcu.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Základné práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR postupom a rozhodnutím Najvyššieho súdu SR porušené boli.</p> <p>Uznesenie Najvyššieho súdu SR zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.</p> <p>Sťažovateľke priznáva nárok na náhradu trov konania v sume a vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovuje.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	rozhodnutie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 332/09 rozhodnutie NS SR sp. zn. 4 Cdo 100/2018
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu dokazovanie-opomenutie dôkazov (nevykonanie dôkazov) náhrada škody (ujma)-majetková ujma

Uznesenie:

spisová značka	II. ÚS 305/2019
populárny názov	Právo na obhajobu - substitučný zástupca
sudca spravodajca	Peter Molnár
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí

dátum rozhodnutia	30.10.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 50 ods. 3 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2
analytická právna veta	Nie je porušením práva na obhajobu, ak obvinený svojmu obhajcovi vopred dal súhlas s udelením substitučnej plnej moci a následne pri vykonávaní úkonov v trestnom konaní namietať obvinený prítomnosť substitučného zástupcu namiesto jeho zvoleného obhajcu. Vedenie obhajoby je vo svojej podstate záležitosťou medzi obvineným a klientom, a preto pokiaľ sťažovateľ nesúhlasil s formou substitučného zastúpenia, bolo potrebné, aby túto otázku zodpovedajúcim spôsobom (napr. formou novej korigovanej plnej moci) riešil primárne so svojou zvolenou obhajkyňou a následne o prípadných zmenách podmienok jeho zastúpenia zvoleným obhajcom orgány činné v trestnom konaní a súd vopred s primeraným časovým predstihom náležite informoval.
skutkový stav a základné fakty	Proti sťažovateľovi je vedené väzobné trestné stíhanie pre trestné činy podvodu podľa ustanovení § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c) a ods. 4 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa ustanovení § 352 ods. 1, 3 a 5 Trestného zákona. Sťažovateľ podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, pričom ešte predtým podal prokurátor Krajskej prokuratúry v Nitre (ďalej len „krajská prokuratúra“) návrh na predĺženie lehoty väzby sťažovateľa. Okresný súd Nitra (ďalej len „okresný súd“) žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby podľa § 79 ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zamietol, podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenahradil väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka a podľa § 76 ods. 3 citovaného zákona predĺžil lehotu trvania väzby sťažovateľa. O sťažnosti, ktorú proti prvostupňovému väzobnému rozhodnutiu sťažovateľ podal, rozhodol krajský súd namietaným uznesením tak, že podľa § 194 ods. 1 písm. a) a ods. 2 Trestného poriadku napadnuté rozhodnutie zrušil v časti výroku o predĺžení lehoty trvania väzby a podľa § 76 ods. 3 citovaného zákona predĺžil lehotu trvania väzby sťažovateľa. Vo vzťahu k ďalším výrokom ponechal napadnuté rozhodnutie nezmenené.
z odôvodnenia	K porušeniu práv podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy a čl. 17 ods. 2 Ústavy rozhodnutím Krajského súdu v Nitre Sťažovateľ predostiera námietku porušenia svojich v ústavnej sťažnosti označených práv, poukazujúc na postup konajúcich súdov, ktoré mu podľa jeho názoru neumožnili riadny výkon jeho práva na obhajobu, keď mal byť sťažovateľ v priebehu väzobného rozhodovania, a sice počas vykonania väzobného výsluchu pred prvostupňovým súdom, zastúpený proti svojej vôli advokátom so substitučnou plnou mocou. Sťažovateľ porušenie svojho práva na obhajobu, tak ako ho prezentoval v sťažnosti podanej proti prvostupňovému väzobnému rozhodnutiu okresného súdu, ale aj v samotnej ústavnej sťažnosti, vidí v skutočnosti, že konajúci súd neakceptoval ad hoc námietku sťažovateľa, ktorú predniesol v rámci väzobného výsluchu pred okresným súdom, keď nesúhlasil so zastúpením obhajcom na základe substitučnej plnej moci, dôvodiac, že mu nedôveruje. Ústavný súd chce v danom skutkovom kontexte týkajúcom sa otázky práva na obhajobu, resp. práva na pomoc obhajcu poukázať na relevantnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorú štandardne v rámci svojej rozhodovacej činnosti zohľadňuje. Článok 6 ods. 3 písm. c) dohovoru priznáva obvinenému právo obhajovať sa prostredníctvom obhajcu podľa vlastného výberu, ktorého výber má byť v zásade akceptovaný (pozri rozhodnutia ESLP vo veciach Pavlenko proti Grécku zo 6. septembra 2007, sťažnosť č. 22021/05; Prehn proti Nemecku z 24. augusta 2010, sťažnosť č. 40451/06 a Mayzit proti Rusku z 20. januára 2005, sťažnosť č. 63378/00). Zo vzťahu nezávislosti advokácie od štátu vyplýva, že vedenie obhajoby je vo svojej podstate záležitosťou medzi obvineným a klientom, či už ide o obhajcu prideleného v rámci právnej pomoci alebo o obhajcu, ktorého si klient platí sám (pozri rozhodnutie ESLP vo veci Kamasinski proti Rakúsku z 19. 12. 1989, sťažnosť č. 9783/82). Úlohou orgánov

	<p>činných v trestnom konaní a súdu je vytvorenie takých podmienok, ktoré poskytnú reálne možnosti na plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu. V konkrétnych okolnostiach veci sťažovateľa išlo predovšetkým o vytvorenie podmienok v intenciách ustanovení § 72 ods. 2 Trestného poriadku, ktoré sú relevantnými v prípade rozhodovania o väzbe. Ústavný súd konštatuje, že skutkové okolnosti prípadu sťažovateľa, s ktorými sa ústavný súd náležite oboznámil, svedčia v prvom rade o tom, že tvrdenie sťažovateľa, ktorý uvádza, že k substitučnému zastúpeniu nedal súhlas, nie je pravdivé. Z obsahu plnej moci, ktorú udelila pre zastupovanie sťažovateľa v dotknutom trestnom konaní príslušnej obhajkyňi matka sťažovateľa, jasne vyplýva, že je zvolená obhajkyňa svoje generálne plnomocenstvo oprávnená „subdelegovať“ na „substitúta“. K takto udelenej plnej moci navyše poskytol svoj písomný súhlas aj samotný sťažovateľ, a teda s prípadným substitučným zastúpením súhlasil. Okresný súd v intenciách dotknutého ustanovenia § 72 ods. 2 Trestného poriadku o čase a mieste plánovaného väzobného výsluchu náležite upovedomil zvolenú obhajkyňu sťažovateľa, ktorá v súlade s udelenou plnou mocou delegovala zastupovanie sťažovateľa na predmetnom výsluchu na iného advokáta. Možno teda konštatovať, že okresný súd vytvoril pre uplatnenie práv sťažovateľa na obhajobu, resp. pre uplatnenie jeho práva na pomoc obhajcu reálne podmienky, v ktorých mohol sťažovateľ svoje právo v plnej miere využiť. Možno nad rámec konštatovať aj to, že svoje povinnosti vymedzené citovanými ustanoveniami § 18 zákona o advokácii a § 44 Trestného poriadku vo vzťahu k sťažovateľovi si riadne splnila aj samotná zvolená obhajkyňa sťažovateľa, keďže sťažovateľ jej svojim predchádzajúcim písomným súhlasom delegáciu zastupovania na iného advokáta generálne pre celé trestné konanie vopred odobril. Okresný súd, ktorý počas väzobného výsluchu sťažovateľa považoval zastupovanie sťažovateľa advokátom vystupujúcim na základe substitučnej plnej moci za regulárne, nijako neporušil podmienky zastúpenia sťažovateľa, ktoré si vopred súhlasne stanovili navzájom sťažovateľ a jeho zvolená obhajkyňa, ale naopak postupoval v súlade s nimi. Ako už bolo povedané, je vedenie obhajoby vo svojej podstate záležitosťou medzi obvineným a klientom, a preto pokiaľ sťažovateľ nesúhlasil s formou substitučného zastúpenia, bolo potrebné, aby túto otázku zodpovedajúcim spôsobom (napr. formou novej korigovanej plnej moci) riešil primárne so svojou zvolenou obhajkyňou a následne o prípadných zmenách podmienok jeho zastúpenia zvoleným obhajcom orgány činné v trestnom konaní a súd vopred s primeraným časovým predstihom náležite informoval. Ústavný súd na základe uvedeného uzatvára, že konajúci súd vytvoril podmienky pre plné uplatnenie práva sťažovateľa na obhajobu, resp. jeho práva na zastúpenie obhajcom, a teda do tohto práva nijako nezasiahol. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že rozhodnutie, na ktoré sťažovateľ poukazuje v sťažnosti podanej proti prvostupňovému väzobnému rozhodnutiu, a síce uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4 To 24/2016 zo 6. septembra 2016, vychádza z úplne odlišnej skutkovej situácie, ktorá nie je totožná so situáciou vo veci sťažovateľa, keďže v okolnostiach prípadu predmetného uznesenia obvinený súhlas k substitučnému zastúpeniu nikdy nedal a príslušné orgány činné v trestnom konaní o úkone trestného konania namiesto ustanoveného obhajcu nesprávne vyrozumeli advokáta s udelenou substitučnou plnou mocou.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmieta ako zjavne neopodstatnenú.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>rozhodnutie ESLP vo veci Pavlenko proti Grécku, sťažnosť č. 22021/05 rozhodnutie ESLP vo veci Prehn proti Nemecku, sťažnosť č. 40451/06 rozhodnutie ESLP vo veci Mayzit proti Rusku, sťažnosť č. 63378/00</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov</p>
<p>klúčové slová</p>	<p>práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo na osobnú slobodu</p>

	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na obhajobu sťažnosť výsluch, výpoveď, vypočutie-výsluch obvineného obhajoba, obhajca-zvolený
--	---

spisová značka	II. ÚS 340/2019
populárny názov	Fikcia doručenia žaloby fyzickej osobe
sudca spravodajca	Ľuboš Szígeti
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	21.11.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ústavný súd zhodne s Najvyšším súdom SR skonštatoval, že ak súd prvej inštancie pri aplikácii ustanovenia § 116 Civilného sporového poriadku zistí, že žalovaný má uzavretý stabilný pracovný pomer, na adrese evidovanej v registri obyvateľov Slovenskej republiky sa nezdržiava a nepokúsi sa mu doručiť žalobu na pracovisko, resp. prostredníctvom jeho zamestnávateľa, môže porušiť jeho právo na spravodlivý proces; uvedené neplatí, ak sa dostatočným spôsobom preukáže, že žalovaný o spore mal vedomosť.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia návrhom požadovali zvýšenie výživného od otca. Rozsudkom Okresného súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“) bola vyživovacia povinnosť otca zvýšená. Proti rozsudku okresného súdu podal otec odvolanie spolu so žiadosťami o opätovné doručenie rozsudku a o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania. V týchto podaniach otec okrem iného uviedol, že okresný súd nepostupoval správne pri doručovaní, keď návrh sťažovateľov na zvýšenie výživného, ale ani rozsudok okresného súdu nedoručoval aj zamestnávateľovi otca, ale iba mestskému úradu, kde bol otec v tom čase prihlásený na trvalý pobyt. Uznesením okresný súd rozhodol, že zmeškanie lehoty na podanie odvolania sa otcovi neodpúšťa, keďže neuviedol žiadny ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý sa na svojej adrese nezdržoval. Uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) bolo odvolanie otca odmietnuté ako oneskorene podané. Proti uzneseniu krajského súdu podal otec dovolanie, v ktorom namietal, že uznesenie krajského súdu trpí vadou podľa ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. Uznesením najvyššieho súdu boli uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu zrušené a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Zrušené bolo aj uznesenie okresného súdu, ktorým sa rozhodlo o neodpustení zmeškania lehoty na podanie odvolania.
z odôvodnenia	K porušeniu práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru rozhodnutím najvyššieho súdu Najvyšší súd napadnuté uznesenie zdôvodnil najmä tým, že postupom nižších súdov došlo k porušeniu práva otca na súdny proces tým spôsobom, že okresný súd sa nepokúsil doručiť mu návrh na miesto, ktoré zistil postupom podľa ustanovenia § 116 ods. 1 Civilného sporového poriadku od Sociálnej poisťovne a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, teda prostredníctvom jeho zamestnávateľa. Táto skutočnosť bola podľa názoru najvyššieho súdu kľúčová, lebo otec nemal údajne vedomosť o prebiehajúcom súdnom konaní, pričom z obsahu súdneho spisu nevyplýva, že by mal o konaní vedomosť, resp. že by sa mu zámerne vyhýbal. Sťažovatelia sa domnievajú, že okresný súd urobil všetky možné a potrebné úkony na zistenie pobytu otca a na doručenie rozhodných písomností. Nesúhlasia s názorom najvyššieho súdu, podľa ktorého bolo potrebné tieto písomnosti doručovať aj do sídla zamestnávateľa otca. Otec musel mať nejakú vedomosť o prebiehajúcom konaní, keď jeho zamestnávateľovi bola doručená žiadosť o potvrdenie výšky jeho príjmu zo strany okresného súdu. Otec vzhľadom na to, že v inkriminovanom čase nebol prihlásený na žiadnej inej adrese, ale iba na

	<p>mestskom úrade, si mal kontrolovať, či mu nie sú doručované nejaké zásielky, a mohol tak urobiť aj prostredníctvom internetu. Otec teda musel mať nejakú vedomosť o možnom prebiehajúcom konaní o zvýšení výživného, keďže mu to mohol oznámiť nielen zamestnávateľ, ale aj jeho rodičia, u ktorých sa mu písomnosti (dokonca opakovane) okresný súd pokúšal doručovať, a to tak prostredníctvom poštovej zásielky, ako aj príslušným obvodným oddelením Policajného zboru.</p> <p>Nesprávnym uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu označených práv sťažovateľov podľa ústavy a dohovoru, v dôsledku čoho je namieste priznať im primerané finančné zadostučinenie v sume 5 000 €. Sťažovatelia v tejto súvislosti pripomínajú, že konanie o zvýšení výživného prebieha už viac ako tri a pol roka a doteraz sa nedočkali jeho právoplatného skončenia.</p> <p>Najvyšší súd v zhode s argumentáciou otca dospel k záveru, že postupom nižších súdov došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces tým spôsobom, že okresný súd sa nepokúsil doručiť mu žalobu (aj) na miesto, ktoré zistil postupom podľa ustanovenia § 116 ods. 1 Civilného sporového poriadku od Sociálnej poisťovne, teda prostredníctvom jeho zamestnávateľa, ktorý uvedenú skutočnosť aj potvrdil a u ktorého bol otec zamestnaný nepretržite počas celej doby trvania sporu. Uvedená skutočnosť bola v okolnostiach posudzovanej veci kľúčovou práve preto, že otec o prebiehajúcom súdnom spore nemal preukázanú vedomosť, keďže všetky súdne písomnosti (žalobou počnúc a rozsudkom okresného súdu končiac) mu boli doručené (iba) prostredníctvom zákonnej fikcie. Zo súdneho spisu rovnako nevyplýva, že by sa otec prebiehajúcej súdnej veci vyhýbal. Krajský súd svojím prístupom k podanému odvolaniu túto vadu odobril. Inými slovami, ak súd prvej inštancie pri aplikácii ustanovenia § 116 Civilného sporového poriadku zistí, že žalovaný má uzavretý stabilný pracovný pomer, na adrese evidovanej v registri obyvateľov Slovenskej republiky sa nezdržiava a nepokúsi sa mu doručiť žalobu na pracovisko, resp. prostredníctvom jeho zamestnávateľa, môže porušiť jeho právo na spravodlivý proces; uvedené neplatí, ak sa dostatočným spôsobom preukáže, že žalovaný o spore mal vedomosť.</p> <p>Kým podľa názoru otca a najvyššieho súdu v rámci povinnosti súdu „urobiť všetky úkony potrebné na zistenie skutočného pobytu žalovaného“ bol okresný súd povinný pokúsiť sa fyzicky doručiť žalobu otcovi aj cestou jeho zamestnávateľa (ktorého identitu okresný súd poznal), zatiaľ podľa názoru sťažovateľov okresný súd takúto povinnosť nemal, a to jednak z dôvodu, že skoršie ustanovenie § 46 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (adresátovi možno doručiť písomnosť v byte, sídle [mieste podnikania], na pracovisku alebo kdekoľvek bude zastihnutý) do Civilného sporového poriadku prevzaté nebolo, ale tiež preto, že bolo povinnosťou otca sledovať, či na mestský úrad (kde mal ohlásený trvalý pobyt) dostáva poštu.</p> <p>Ústavný súd považuje výklad ustanovenia § 116 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ktorý zaujal najvyšší súd, za logický, presvedčivý a ústavne konformný, pričom tak, ako na to najvyšší súd poukazuje, ide aj o výklad opierajúci sa o európske právo. Zohľadňuje totiž osobitné postavenie, aké v rámci doručovania súdnych písomností má doručovanie žaloby žalovanému, ktorý je fyzickou osobou. V nijakom prípade nemožno tento výklad považovať za arbitrárny či za zjavne neodôvodnený.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmieta ako zjavne neopodstatnenú.</p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP</p>	

a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	doručenie, doručovanie osoba-fyzická žaloba

spisová značka	II. ÚS 341/2019
populárny názov	K dobrovoľnému vydaniu veci v TK
sudca spravodajca	Ľuboš Szigetí
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	21.11.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 22 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 16 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 19 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 19 ods. 3 Ústava Slovenskej republiky čl. 21 Ústava Slovenskej republiky čl. 22 ods. 2
analytická právna veta	Sťažovateľka vydala v súlade s § 89 Trestného poriadku vec dôležitú pre trestné konanie dobrovoľne, z čoho možno usudzovať, že bola uzročená so zásahom do jej súkromia. Účelom práva na súkromný a rodinný život je ochrana jednotlivca proti svojvoľným zásahom verejnej moci a obdobne ústava nezaručuje ochranu súkromného a rodinného života pred akýmkoľvek zasahovaním. Zaručuje ochranu len pred takým zasahovaním, ktoré je neoprávnené. V súlade s účelom práva na súkromie môžu orgány verejnej moci, fyzické osoby a právnické osoby zasahovať do súkromného a rodinného života vtedy, ak ich zasahovanie možno hodnotiť ako oprávnené. K realizácii sťažovateľkou namietaného príkazu prokurátora špeciálnej prokuratúry na vydanie veci podľa § 91 Trestného poriadku z dôvodu dobrovoľného vydania veci sťažovateľkou nedošlo, a tento jej preto nebol ani doručovaný. V takom prípade preto ani nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu práv sťažovateľky napadnutým príkazom prokurátora špeciálnej prokuratúry na odňatie veci.
skutkový stav a základné fakty	Vyšetrovateľ vedie trestné stíhanie pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 a 2 Trestného zákona, prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom zasahovania do nezávislosti súdu podľa § 342 ods. 1 a ods. 2 písm. c) Trestného zákona a prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona. Na pracovisko sťažovateľky sa dostavili príslušníci národnej kriminálnej agentúry (ďalej len „NAKA“), ktorí ju oboznámili s dôvodmi svojej prítomnosti a v zmysle § 89 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) sťažovateľka bola vyzvaná na vydanie vecí dôležitých pre trestné konanie, a to všetkých mobilných telefónov, ktoré má pri sebe a ktoré používa alebo používala. Sťažovateľke bolo zároveň na jej dopyt uvedené, že ak mobilný telefón dobrovoľne nevydá, bude jej na základe príkazu prokurátora špeciálnej prokuratúry postupom podľa § 91 Trestného poriadku odňatý aj proti jej vôli. Tento príkaz jej bol predložený na nahliadnutie. Následne sťažovateľka vydala svoj mobilný telefón. Uznesením vyšetrovateľa bol v tejto trestnej veci pribratý znalec pre účely vyhotovenia rozmnoženiny počítačových údajov nachádzajúcich sa na vydanom mobilnom

	<p>telefóne, ako aj zistenia a zaistenia údajov o telekomunikačnej prevádzke, jej obsahu, ako aj iných dátových záznamov. Proti uvedenému uzneseniu o pribratí znalca podala sťažovateľka sťažnosť, o ktorej nebolo do času podania tejto ústavnej sťažnosti rozhodnuté.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>V rámci predbežného prerokovania pristúpil ústavný súd k preskúmaniu ústavnej sťažnosti sťažovateľky, ktorá je založená na argumentácii, že v príčinnej súvislosti s napadnutým postupom vyšetrovateľa, jeho výzvou na vydanie veci, mobilného telefónu, jeho uznesením o pribratí znalca a príkazom prokurátora špeciálnej prokuratúry na odňatie veci došlo k zásahu do sťažovateľkou označených práv (bod 1 tohto uznesenia) z dôvodu nesplnenia kritérií legality, legitimity a proporcionality opodstatnenosti takéhoto zásahu.</p> <p>K porušeniu práva podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a 3, čl. 20 ods. 1, čl. 21, čl. 22 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy, podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru postupom vyšetrovateľa, výzvou na vydanie veci a príkazom prokurátora špeciálnej prokuratúry</p> <p>Ústavný súd sa oboznámil so skutkovým stavom vo veci sťažovateľky, aby posúdil, či postup vyšetrovateľa a s ním súvisiace úkony týkajúce sa zaistenia mobilného telefónu sťažovateľky neprekročili limity ňou označených článkov ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu, ktorých porušenie namieta.</p> <p>Sťažovateľka bola vyzvaná v zmysle § 89 ods. 1 Trestného poriadku na vydanie veci dôležitej pre trestné konanie, konkrétne všetkých mobilných telefónov, ktoré má pri sebe, ktoré používa, resp. používala. Vo výzve bola sťažovateľka náležite poučená o povinnosti vec na vyzvanie vydať v zmysle § 89 Trestného poriadku o tom, že nie je povinná poskytovať dôkazy vedúce k usvedčeniu zo spáchania trestného činu jej samotnej alebo jej blízkej osoby a z tohto dôvodu nie je povinná vydať vec, ktorá by nasvedčovala spáchaniu trestného činu jej konaním alebo konaním jej blízkej osoby a o možnosti odňatia veci. Sťažovateľka reagovala na výzvu na vydanie veci tak, že vec dobrovoľne vydala, o čom bola spísaná zápisnica o vydaní veci. Zákonným podkladom, na základe ktorého orgány činné v trestnom konaní v danom prípade postupovali, bol § 89 ods. 1 až 3 Trestného poriadku, v zmysle ktorého kto má pri sebe vec dôležitú pre trestné konanie, je povinný ju na vyzvanie predložiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu; ak ju treba na účely trestného konania zaistiť, je povinný vec na vyzvanie týmto orgánom vydať. Pri vyzvaní ho treba upozorniť na to, že ak nevyhoví výzve, môže mu byť vec odňatá, ako aj na iné následky nevyhovenia. Povinnosť podľa odseku 1 sa nevzťahuje na listinu alebo inú vec, ktorej obsah sa týka okolnosti, o ktorej platí zákaz výsluchu, okrem prípadu, keď došlo k oslobodeniu od povinnosti zachovať vec v tajnosti alebo k oslobodeniu od povinnosti mlčanlivosti. Vyzvať na vydanie veci je oprávnený predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt.</p> <p>Podstata námietok sťažovateľky prezentovaných v jej ústavnej sťažnosti sa dotýka otázky zásahu do jej práva na ochranu súkromia. Z hľadiska metodologického pri sťažnostiach týkajúcich sa namietaného porušenia čl. 8 dohovoru za splnenia podmienky, že ide o vec spadajúcu do pôsobnosti označeného článku, EŠLP, ktorého judikatúru ústavný súd štandardne pri svojej rozhodovacej činnosti zohľadňuje, skúma ospravedliteľnosť takéhoto zásahu z pohľadu limitov vymedzených čl. 8 dohovoru, teda pristupuje k posúdeniu kritéria legality (že k zásahu došlo na základe zákona), legitímnosti (že k zásahu došlo pre účely niektorého zo záujmov vymedzených čl. 8 ods. 2 dohovoru) a proporcionality zásahu, teda že zásah bol v demokratickej spoločnosti na dosiahnutie sledovaného cieľa nevyhnutný.</p> <p>V danom prípade však ústavný súd k takémuto skúmaniu nepristúpil, keďže v posudzovanej veci sťažovateľka vydala v súlade s § 89 Trestného poriadku vec dôležitú pre trestné konanie dobrovoľne, z čoho možno usudzovať, že bola uzročená so zásahom do jej súkromia. Účelom práva na súkromný a rodinný</p>

Život je ochrana jednotlivca proti svojvoľným zásahom verejnej moci a obdobne ústava nezaručuje ochranu súkromného a rodinného života pred akýmkoľvek zasahovaním. Zaručuje ochranu len pred takým zasahovaním, ktoré je neoprávnené. V súlade s účelom práva na súkromie môžu orgány verejnej moci, fyzické osoby a právnické osoby zasahovať do súkromného a rodinného života vtedy, ak ich zasahovanie možno hodnotiť ako oprávnené (I. ÚS 13/00, III. ÚS 375/2018). Vychádzajúc z citovanej judikatúry, sťažovateľka by mala právo na ochranu pred zasahovaním do jej súkromného života vtedy, ak by išlo o taký zásah orgánu verejnej moci (v tomto prípade orgánov činných v trestnom konaní), ktorý by bol neoprávnený alebo svojvoľný.

V danom prípade je zrejmé, že o takýto zásah orgánov činných v trestnom konaní nešlo, keďže sťažovateľka vydala vec dôležitú pre trestné konanie dobrovoľne. O dobrovoľnom vydaní veci dôležitej pre trestné konanie svedčí aj vyjadrenie sťažovateľky k výzve vyšetrovateľa na vydanie veci zaznamenané v zápisnici o vydaní veci. Zo zápisnice o vydaní veci, ktorú sťažovateľka podpísala, nevyplýva, že by k výzve na vydanie veci sťažovateľka vzniesla akékoľvek námietky alebo pripomienky. Úkon vydania veci bol realizovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku. O úkone vydania bola spísaná zápisnica, majúca zákonné parametre, v ktorej bola v súlade s § 93 ods. 1 Trestného poriadku presne špecifikovaná vydaná vec a rovnopis tejto zápisnice bol v súlade s § 93 ods. 2 Trestného poriadku vydaný sťažovateľke, čo aj sťažovateľka v zápisnici potvrdila.

Napokon ústavný súd uvádza, že k faktickému porušeniu práv na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe, na ochranu tajomstva dopravovaných správ a ochranu osobných údajov mohlo potencionálne dôjsť až na základe uznesenia o pribratí znalca, ktorým mu bolo uložené zabezpečiť požadované údaje z mobilného telefónu sťažovateľky, a nie výzvou na vydanie veci, mobilného telefónu, ktorý predstavuje len hmotný nosič informácií.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti sťažovateľky a jej príloh konštatuje, že v napadnutom postupe vyšetrovateľa smerujúcom k vydaniu veci dôležitej pre trestné konanie nezistil nič, čo by ho robilo neakceptovateľným, resp. nekonformným s limitmi vyplývajúcimi zo sťažovateľkou označených ustanovení ústavy, ako aj dohovoru, ktorých porušenie namietala. K realizácii sťažovateľkou namietaného príkazu prokurátora špeciálnej prokuratúry na vydanie veci podľa § 91 Trestného poriadku tak ani z dôvodu dobrovoľného vydania veci sťažovateľkou nedošlo, a tento jej preto nebol ani doručovaný. V takom prípade preto ani nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu označených práv sťažovateľky napadnutým príkazom prokurátora špeciálnej prokuratúry na odňatie veci.

Ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým postupom vyšetrovateľa, jeho výzvou na vydanie veci a príkazom prokurátora špeciálnej prokuratúry na odňatie veci a sťažovateľkou tvrdeným porušením základných práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol ústavný súd reálne dospieť k záveru o ich porušení. Sumarizujúc prijaté čiastkové závery, vyhodnotil preto ústavný súd túto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľky ako zjavne neopodstatnenú, a preto ju v súlade s § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

K porušeniu označených práv sťažovateľky napadnutým uznesením vyšetrovateľa o pribratí znalca

Ústavný súd dospel k záveru, že systém trestného konania poskytuje sťažovateľke právne prostriedky, ktorými sa môže domáhať ochrany pred neoprávneným zásahom do svojich práv, hoci budú prípustné až v ďalšom štádiu trestného konania. Za týchto okolností nie je daný dôvod, aby ústavný súd

	<p>vstupoval v danej fáze do prebiehajúceho trestného konania vo veci sťažovateľky a neprípustne si tak predčasne uzurpoval právomoc všeobecného súdu, ktorý je primárne povinný poskytnúť ochranu práv sťažovateľky. V danej fáze konania, keď má sťažovateľka k dispozícii právne prostriedky, prostredníctvom ktorých môže v budúcnosti uplatniť ochranu svojich práv, je neprípustné, aby ústavný súd korigoval prípadné pochybenia aktuálneho procesného postupu orgánov činných v trestnom konaní. Sťažovateľka sa s prípadnou ústavnou sťažnosťou môže na ústavný súd obrátiť až po vyčerpaní označených opravných prostriedkov, teda až vo fáze právoplatného skončenia meritórneho konania. V prípade, ak sťažovateľka nebude môcť v ďalšom štádiu trestného konania uplatniť ochranu svojich práv pre absenciu takého procesného postavenia, s ktorým by boli spojené právne prostriedky určené pre tento účel, bude sa môcť obrátiť na ústavný súd, ktorý sa bude namietaným zásahom do ňou označených práv zaoberať.</p> <p>Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľky smerujúcu proti namietanému uzneseniu vyšetrovateľa o pribratí znalca ako neprípustnú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde odmietol.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmieta.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	<p>vec (vo fyzickom zmysle)-zaistenie</p> <p>práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo vlastníť majetok</p> <p>trestné konanie-vec dôležitá pre trestné konanie</p> <p>práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo na nedotknuteľnosť osoby, súkromia</p> <p>ochrana súkromného a rodinného života</p> <p>práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo na ochranu listového a obdobného tajomstva</p> <p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces</p> <p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na inú právnu ochranu</p> <p>vec (vo fyzickom zmysle)-vydanie veci</p> <p>práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo na nedotknuteľnosť obydlia</p>

spisová značka	II. ÚS 367/2019
populárny názov	Porušenie práva na obhajobu
sudca spravodajca	Ľuboš Szigeti
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	28.11.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 3 písm. c</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 50 ods. 3</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2</p>
analytická právna veta	Porušenie obhajobných práv trestne stíhanej osoby môže mať za následok nezákonnosť a neústavnosť rozhodnutia o väzbe (resp. jej ďalšom trvaní), či dokonca potrebu prepustenia takejto osoby z väzby, avšak spravidla iba v

	<p>prípade, ak ide o porušenie obhajobných práv v rámci konania a rozhodovania o väzbe, nie v rámci konania a rozhodovania vo veci samej.</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ je trestne stíhaný za obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a 3 písm. c) a ods. 4 písm. a) Trestného zákona. Uznesením Okresného súdu Skalica v spojení s uznesením krajského súdu bol vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Väzba trvá nepretržite doteraz. Po podaní obžaloby na sťažovateľa pre pokračovací zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a 3 písm. a) a c) v spojení s § 138 písm. j) Trestného zákona uznesením okresného súdu bol sťažovateľ ponechaný vo väzbe. Zároveň bola zamietnutá jeho žiadosť o prepustenie z väzby. Na hlavnom pojednávaní okresného súdu požiadal sťažovateľ o prepustenie z väzby. Uznesením okresného súdu bola žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zamietnutá a väzba nebola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka. Uznesením krajského súdu bola sťažnosť podaná sťažovateľom proti uzneseniu okresného súdu zamietnutá ako nedôvodná.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>K porušeniu práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy a čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) Dohovoru postupom a rozhodnutím krajského súdu</p> <p>Podľa názoru krajského súdu sťažovateľ požaduje prepustenie z väzby z dôvodu množstva procesných pochybení orgánov činných v trestnom konaní a všeobecného súdu. Žiadne procesné pochybenia, ktoré by mali mať za následok jeho prepustenie z väzby, však zistené neboli. Orgány činné v trestnom konaní vedú trestné stíhanie a prokurátor podal obžalobu. Prieťahy v konaní neboli zistené. Podľa názoru sťažovateľa mala byť vec vrátená do prípravného konania. Sťažovateľ teda namieta postup okresného súdu ešte v čase, keď rozhodoval o jeho ponechaní vo väzbe po podaní obžaloby. Len iná predstava sťažovateľa o postupe okresného súdu nemôže zakladať dôvod na jeho prepustenie z väzby. Okresný súd začal vykonávať dokazovanie a udržať obžalobu musí prokurátor. Pokiaľ sťažovateľ nebol prítomný na výsluchoch poškodených a nebol o týchto výsluchoch ani upovedomený, potom sa prokurátor vystavuje riziku, že v tejto časti obžalobu neunesie (pokiaľ, samozrejme, výsluch nevykoná kontradiktórnym spôsobom súd), avšak samotná táto skutočnosť nie je dôvodom na prepustenie sťažovateľa z väzby.</p> <p>Za východiskový bod ďalších úvah považuje ústavný súd konštatovanie, podľa ktorého môže pri svojom rozhodovaní brať do úvahy a hodnotiť iba také dôvody, resp. argumenty v prospech prepustenia sťažovateľa z väzby, ktoré tento uplatnil v rámci konania vedeného všeobecnými súdmi. Inými slovami, hodnotiteľné sú len tie dôvody prepustenia z väzby, ktoré sťažovateľ uplatňoval v žiadosti o prepustenie z väzby prednesenej na hlavnom pojednávaní okresného súdu, ako aj tie, ktoré uplatnil v sťažnosti podanej proti uzneseniu. Pokiaľ preto v podanej ústavnej sťažnosti uplatňuje aj celý rad ďalších námietok (skutočnosti, resp. okolnosti), ktorými sa všeobecné súdy nemohli zaoberať, tieto nie je možné z pohľadu ústavného súdu považovať za relevantné, keďže ústavný súd jednak nie je tzv. skutkovým súdom, ale tiež nie je ani akousi ďalšou (v tomto prípade v poradí treťou) inšinciou v rámci konania o dôvodnosti trvania väzby.</p> <p>Jadrom námietok sťažovateľa sú tvrdenia, podľa ktorých došlo k hrubému porušeniu jeho obhajobných práv. Vo všeobecnosti možno povedať, že porušenie obhajobných práv trestne stíhanej osoby môže mať za následok nezákonnosť a neústavnosť rozhodnutia o väzbe (resp. jej ďalšom trvaní), či dokonca potrebu prepustenia takejto osoby z väzby, avšak spravidla iba v prípade, ak ide o porušenie obhajobných práv v rámci konania a rozhodovania o väzbe, nie teda v rámci konania a rozhodovania vo veci samej. Podľa názoru ústavného súdu ani jedna z uplatnených a hodnotiteľných námietok sťažovateľa sa netýka porušenia jeho práv v konaní a rozhodovaní o väzbe, pretože všetky jeho námietky smerujú proti konaniu a rozhodovaniu vo veci samej, teda vo veci trestných činov, pre ktoré je sťažovateľ trestne stíhaný (teraz už vo fáze súdneho konania po podaní obžaloby). Osobitne markantné je to v prípade (ako sa zdá) hlavnej námietky, podľa ktorej sťažovateľ mal k dispozícii iba 5 hodín na oboznámenie sa s vyšetrovacím spisom v rozsahu viac ako 2700 strán. Táto</p>

	<p>námietka mohla mať za následok vrátenie veci prokurátorovi zo strany okresného súdu. Keďže sa tak nestalo, bude môcť sťažovateľ na túto skutočnosť poukázať v prípadnom odvolacom, či dokonca dovolacom konaní. Obdobne to platí aj vo vzťahu k ostatným námietkam. Sťažovateľ na jednej strane vôbec nepolemizuje so záverom krajského súdu, podľa ktorého jeho námietky a priori nie sú spôsobilé ovplyvniť ďalšie trvanie väzby, no na druhej strane na týchto námietkach i naďalej zotrúva. Na základe uvedených úvah ústavný súd nevidí žiaden relevantný dôvod na to, aby zasiahol do záverov krajského súdu.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmieta ako zjavne neopodstatnenú.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	väzba-predĺženie lehoty trvania väzby obhajoba, obhajca väzba-trvanie

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.